

POZNAJMY SIĘ

WSZYSCY JESTEŚMY BRAĆMI
I ŻYJEMY POD WSPÓLNYM
NIEBEM

Podcast zrealizowany dzięki
wsparciu Journalismfund Europe
w ramach projektu
"Pluralistic Media for Democracy"

5

**Tworzenie treści:
relacjonowanie tematów
dotyczących mniejszości
i różnorodności**

Mit "większości normatywnej"

Większość to w rzeczywistości zbiór dominujący liczbowo, a nie jednorodny monolit.

~~Większość Normatywna~~

1

Mniejszości narodowe
niemiecka, ukraińska,
białoruska, żydowska...

2

Mniejszości etniczne
Łemkowie, Romowie,
Tatarzy, Karaimi...

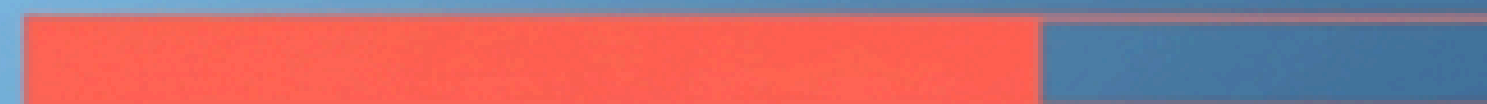
3

Różnorodność społeczna
kobiety, seniorzy, osoby
z niepełnosprawnościami,
osoby o innej orientacji seksualnej,
osoby z nadwagą, inni religijnie...

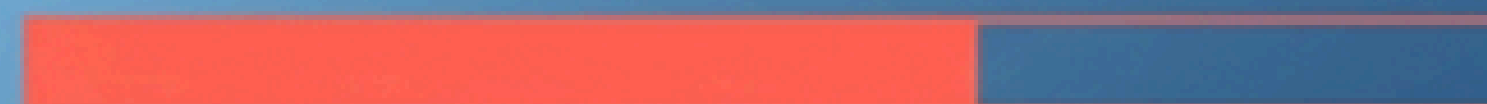
Fundamenty: Rzeczywistość a prawo UE

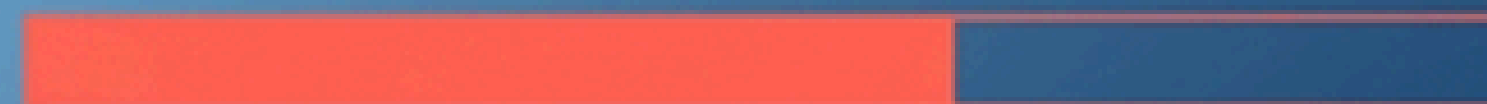
Karta Praw Podstawowych UE opiera się na paradygmacie równości (dorobek Grecji, prawa rzymskiego i humanizmu). Zakazuje dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie, religię, wiek i orientację.

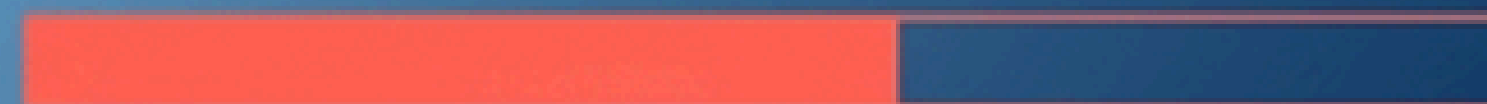
65% - Ze względu na bycie Romem/Romką

61% - Ze względu na kolor skóry

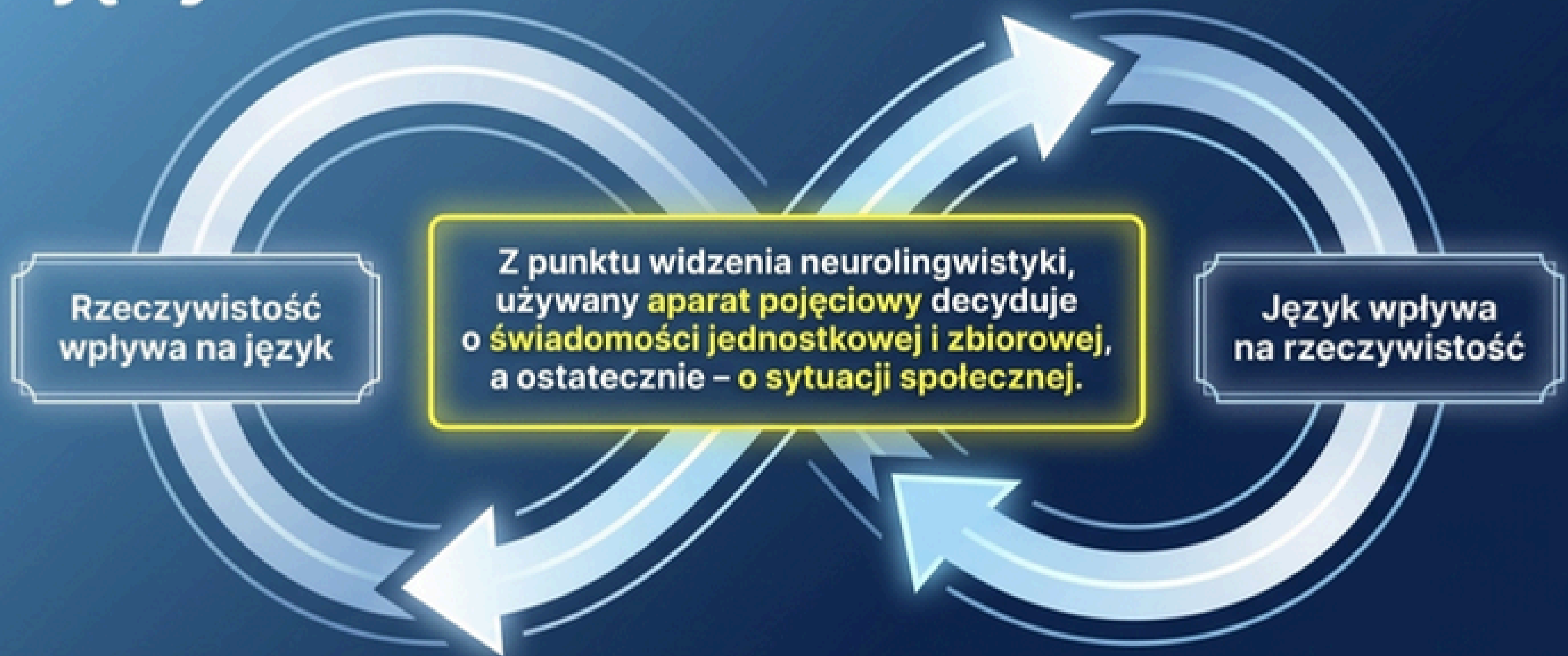

60% - Ze względu na pochodzenie etniczne

57% - Wobec osób transpłciowych

Równość zaczyna się w języku

Ewolucja słownika i odpowiedzialność za słowo

Słowa odrzucone / stygmatyzujące

Murzyn

Kaleka / Inwalida / Sprawny inaczej

Słowa neutralne / inkluzywne

Czarnoskóry / Czarny (dziś określenie "czarny" jest neutralne i akceptowane przez społeczności imigranckie)

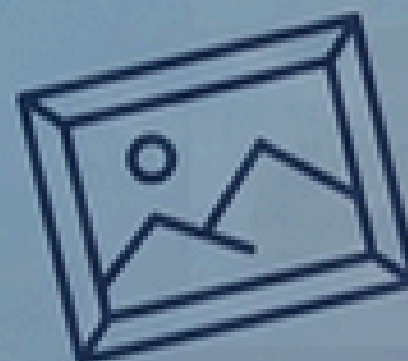
Osoba z niepełnosprawnością

Dlaczego "pani minister" nie wystarczy? Bo nie wystarczy też "pan przedszkolanka" czy "pan pielęgniarka". **femininatywów**. Język musi odzwierciedlać rzeczywistość (architektka, chirurgka, psycholożka).

4 pułapki reprezentacji (Studium przypadku: Romowie)

Dysproporcja. Lokalne przewinienia trafiają na **pierwsze strony gazet krajowych** tylko ze względu na pochodzenie sprawcy.

Uprzedzenia i Kadrowanie. Używanie **obraźliwych określeń** ("Mój wielki cygański dyplom") i **łączenie pochodzenia z przestępczością** ("przestępczość Romów").

Brak Głosu. Artykuły o mniejszościach są pisane **bez cytowania** ich przedstawicieli.

Toksyczne Komentarze. Tolerowanie **mowy nienawiści** w sekcjach komentarzy pod artykułami.

Piotr Pawełski wystżelać wszystkich moark: dute: cęstka

Agieszka Rudzielec Hiller by wiedział co z tym problemem

cyNon i czyska

Lubię to! · Odpowiedz · 1 · 8 września o 21:30

Wolek Mroz Otworzyć Oświecicin

Lubię to! · Odpowiedz · 2 · 8 września o 22:42

Malina Malina Zazwyczaj jestem tolerancyjna dla innych narodowości, ale oni sobie za dużo pozwalają. Jestem za

Kastracja brudasów. Gie link: <https://www.youtube.com/watch?v=6yWA1h28s0Y>

Lubię to! · Odpowiedz · 1 · 9 września o 18:00 · NotebookLM

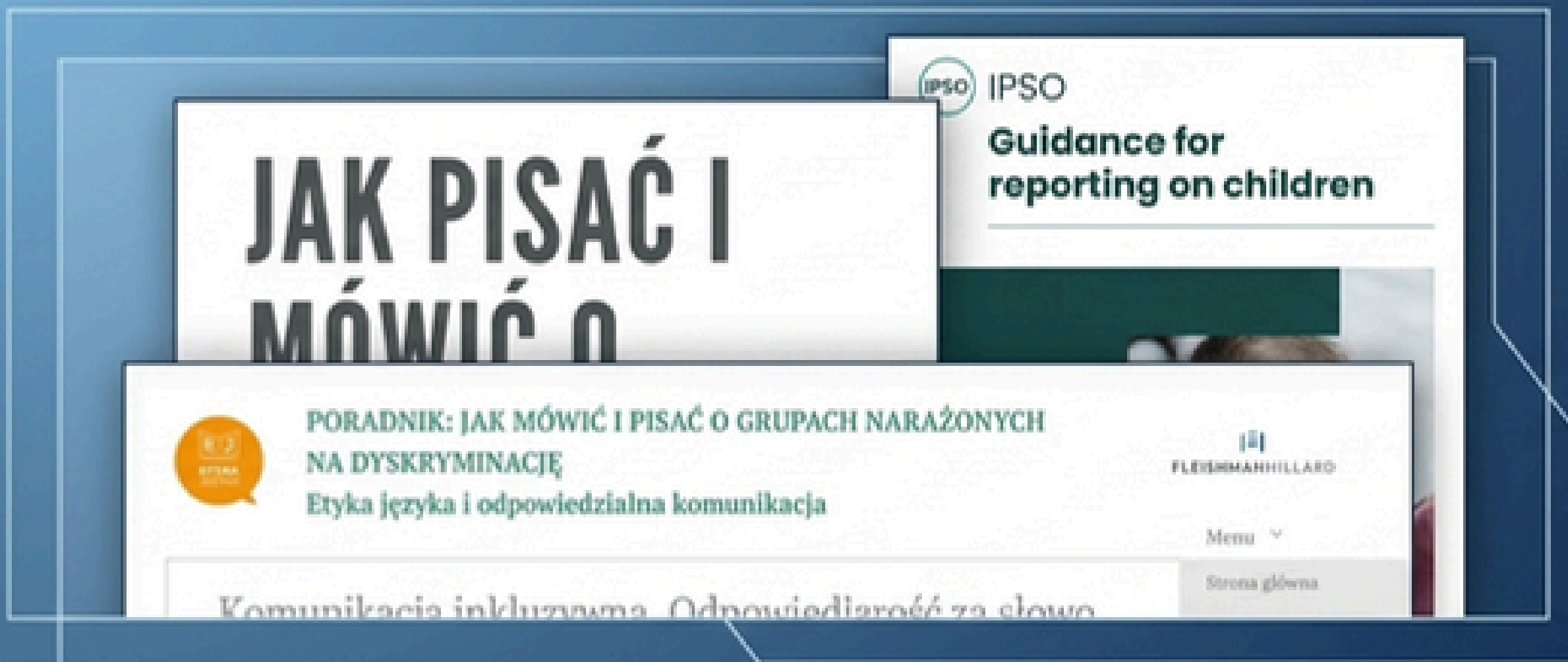
Etyka a kontekst przestępstwa

Prokuratura prowadzi śledztwo w sprawie wykorzystania 14-latki **wyznania katolickiego / pochodzenia romskiego.**

Złota zasada REM: Dziennikarze opisując przestępstwa nie powinni podkreślać narodowości ani pochodzenia etnicznego sprawców, chyba że ma to bezpośredni związek ze sprawą.

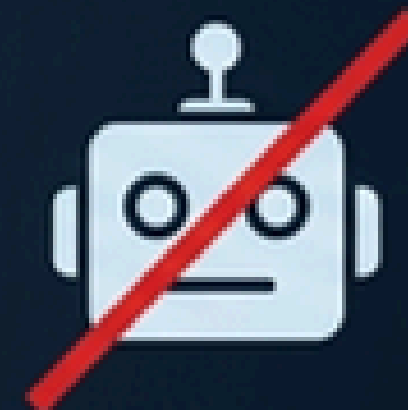
Informacje te powielają negatywne stereotypy (apel RPO i Rady Etyki Mediów). Podobnie w relacjach lokalnych: czy "grupa mieleckich licealistów" zawsze wymaga wskazania miasta?

Narzędziownik twórcy: Realne potrzeby i rzetelne źródła

Zalecane:

- Poradnik FleishmanHillard (Etyka języka)
- Poradnik Instytutu Zamenhofa (Jak pisać o uchodźcach)
- Wytyczne IPSO (Kodeks postępowania redaktorów)
- Travellers' Times press-pack (wzorce zagraniczne)

Unikać:

Podstawowej wiedzy o grupach szukaj **w oficjalnych źródłach**. Nie pytaj darmowych wersji AI (np. Grok), karmionych dezinformacją. Nawet **Wikipedia** jest **lepszym punktem wyjścia**.

**Prawda bez
kontekstu jest
jest narzędziem
dezinformacji.**

Opanuj potrzebę wykazywania się pełną wiedzą dziennikarską za wszelką cenę. Zastanów się, czy każda informacja (narodowość, pochodzenie, religia) ma znaczenie i jakie przyniesie konsekwencje. Wrażliwość różnorodnościowa to obowiązek, nie opcja.